UUTISET

Uhkauksia kannattaa tirautella pikkuhiljaa. EU on toiminut aika fiksusti. Ei heti oteta pesäpallomailaa ja hutkaista sillä. **EUROPARLAMENTAARIKKO SIRPA PIETIKÄINEN (KOK.)**

Järeät voimalinjahankkeet närästävät maanomistajia länsirannikolla

Länsirannikolle rakennettavilla sähkönsiirtoverkoilla luodaan edellytyksiä liittää tuuli- ja ydinvoimaa verkkoon. Osa maanomistajista pitää maanlunastuksista maksettavia korvauksia riittämättöminä.

Länsirannikon sähkönsiirtoverkkoihin investoidaan paraikaa merkittävästi.

Ikääntynyt, pääosin 1970-luvulla rakennettu verkko korvataan kokonaisuudessaan uudella verkolla. 400 kilovoltin rengasverkko Porista Ouluun valmistuu vuoteen 2017 mennessä.

Uusia voimajohtoja rakennetaan 350 kilometriä.

Vuonna 2007 alkanut Pohjanmaan sähkönsiirtoverkon kehittäminen muodostuu kolmesta laajasta hankekokonaisuudesta. Voimajohtoyhteys Seinäjoelta Vaasaan sekä uusi muuntoasema Nivalaan valmistuivat vuonna 2011.

Parhaillaan rakenteilla oleva voimajohtoyhteys Porista Kristiinankaupunkiin valmistuu kuluvan vuoden aikana.

Korvausten taso ei kaikkia tyydytä

Useimmiten maanomistajat ja sähköyhtiöt pääsevät yhteisymmärrykseen rakennettavien voimalinjojen reiteistä sekä maksettavista korvauksista, mutta soraääniäkin kuuluu.

Maanomistaja **Pasi Tuominen** Euran Kiukaisista pitää maanomistajille maksettavia korvauksia riittämättöminä.

”Kaikki toki ymmärtävät, että jostakin voimalinjojen on kuljettava. Mutta ei voi olla niin, että maita lunastetaan käyttöön pilkkahinnalla. Lunastuslakia olisi muutettava siten, että maanomistajille taataan kunnolliset korvaukset”, Tuominen painottaa.

On vielä epäselvää, mistä tulevan voimalinjan reitti kulkee Kiukaisissa. Kyseessä on Olkiluodon voimalinja, joka kulkee Raumalta Huittisten kautta Forssaan. Se rakennetaan palvelemaan tulevan ydinvoimalan Olkiluoto 4:n tarpeita.

”Reitti joko mukailee olemassa olevia johtokäytäviä, tai sitten rakennetaan kokonaan uusi. Jälkimmäinen vaihtoehto tarkoittaisi sitä, että voimalinja vedettäisiin vain 200 metrin päästä suojellusta kartanomiljööstä”, Tuominen toteaa.

» Voimalinja rakennetaan palvelemaan tulevan ydinvoimalan Olkiluoto 4:n tarpeita.

Valitukset siirsivät voimalinjan kauemmas

Porin Peittoossa asuva maanomistaja **Jarmo Viitanen** pitää niin ikään yhtiöiden maanomistajille maksamia korvauksia kohtuuttoman pieninä.

”Sähköyhtiöillehän tämä on tuottavaa liiketoimintaa. Jos toisten omaisuutta käytetään omassa liiketoiminnassa, maksettavan summan pitäisi olla kohtuullinen”, Viitanen toteaa.

JUHA SINISALO

Maanomistaja Pasi Tuomisen mielestä uudet voimalinjat olisi järkevintä rakentaa nykyisten johtokäytävien yhteyteen.

Vuonan 2012 Viitanen joutui tehtailemaan valituksia, kun voimalinjaa kaavailtiin rakennettavaksi kirjaimellisesti miehen omalle takapihalle.

”Käsittelyssä oli kaksi vaihtoehtoista reittiä, joista toinen olisi kulkenut 50 metrin päästä taloni kulmalta, pihapiirini läpi”, Viitanen kertoo.

”Onneksi metsäisempi reitti voitti. Siellä voimalinjan alle jäi hehtaarin verran omistamaani nuorta kasvatusmetsää.”

Porilainen maanomistaja ja metsästäjä **Esko Inberg** kritisoi sähköyhtiöiden pyrkimystä rakentaa uusia voimalinjoja pääsääntöisesti syrjäseuduille.

”Luonnon ja luonnon käytön kannalta huono asia, että uutta rakennetaan käytännössä keskelle metsää.”

”Metsästäminen muuttuu paikka paikoin mahdottomaksi.”

Inbergin mielestä voimalinjarakentamista pitäisi keskittää jo valmiiksi rakennetuille alueille.

JUKKA KOIVULA

Lakot piinaavat soijatehdasta

Uuteenkaupunkiin rakennetun Finnproteinin soijatehtaan alkutaival on ollut tuskainen eikä uuttoprosessin toisen vaiheen tuotantoa ole saatu työntekijöiden lakkoilun takia käyntiin.

Tilanne on äitynyt niin pahaksi, että yhtiön johto kertoi maanantaina koko yritystä koskevien yt-neuvottelujen käynnistämisestä. Ensimmäinen tapaaminen on maanantaina.

Toimintaa joudutaan ehkä järjestelemään ja supistamaan jo ennen kuin tuotanto on saatu edes täyteen vauhtiin.

Vähennystarpeeksi arvioidaan 10 työntekijää, ja lisäksi voi tulla lomautuksia ja osa-aikaistamisia, Finnprotein tiedotti.

Osapuolet ovat kiistelleet palkoista ja siitä, mitä luvattiin tai puhuttiin, kun yhtiö palkkasi väkeä. Näkemykset ovat kaukana toisistaan. Neuvotteluja on ollut lähes päivittäin, mutta olennaista lähestymistä ei ole ollut.

Työtuomioistuin on langettanut jo kahdesti Suomen Elintarviketyöläisten liiton ja Uudenkaupungin ammattiosaston hyvityssakkoihin. Viimeksi näin tapahtui tiistaina. Yhteensä maksettavaa on kertynyt 16 500 euroa.

Työntekijäpuoli on vedonnut muun muassa siihen, että työnantaja tarjoaa runsaan 11 euron peruspalkkaa jatkuvasta kolmivuorotyöstä. Siihen vaaditaan karkeasti kolmanneksen lisää.

Finnprotein arvioi tiistaina, että vasta tuotantoaan käynnistävä yritys on kärsinyt satojentuhansien eurojen tappiot jatkuvien laittomien lakkojen vuoksi.

Lisäksi yrityksen tärkeimmän tuotteen, soijaproteiinikonsentraatin, jo alkanut sesonki on vaarassa etanoliuuton ylösajon keskeytymisen vuoksi. Uutto pysäytettiin lakon takia sunnuntaina.

Soijatehdas käynnistyi lokakuussa. Työntekijöitä on 70.

VEIKKO NIITTYMAA

Kokoomuksen kannatus lähestyy keskustaa

Kokoomus on ottanut keskustaa kiinni kilpailussa suurimman puolueen asemasta, ilmenee Helsingin Sanomien teettämästä kyselystä.

Keskustan kannatus oli 21,5 ja kokoomuksen 19,5 prosenttia. Kokoomuksen kannatus on noussut joulukuusta 1,5 prosenttiyksikköä ja keskustan kannatus laskenut saman verran.

Perussuomalaisten kannatus on 17,2 ja SDP:n 16,3 prosenttia. Vihreät saivat 8,9 kannatuksen, vasemmistoliitto 7,5 prosentin, RKP 4,3 prosentin ja kristillisdemokraatit 3,5 prosentin kannatuksen.

Kysely tehtiin helmi–maaliskuussa ennen sote-ratkaisua ja kehysriihtä.

MT

Obama lupaili energiatukea EU:lle ja rauhoitteli vapaakaupan pelkoja

BRYSSEL (MT)
Yhdysvaltojen presidentin **Barack Obaman** mukaan eurooppalaisten ei tarvitse pelätä heikennyksiä kuluttajan- tai ympäristönsuojelua koskeviin lakeihin, jos EU:n ja USA:n välinen vapaakauppasopimus toteutuu.

”Olen koko poliittisen urani ajan taistellut paremman kuluttajansuojan ja ympäristönsuojelun puolesta. En aio allekirjoittaa sopimusta, joka johtaisi niiden heikentymiseen”, keskiviikkona Brysselissä vieraillut Obama vakuutteli toimittajille.

Amerikkalaiset ovat neuvottelujen aikana vaatineet muutoksia esimerkiksi EU:n hormonilihan kieltoa ja geenimuuntelua koskeviin sääntöihin. Investointisuojasopimuksen taas on pelätty antavan suuryrityksille mahdollisuuden haastaa valtioita oikeuteen.

» En aio allekirjoittaa sopimusta, joka johtaisi kuluttajansuojan ja ympäristönsuojelun heikentymiseen.«
BARACK OBAMA

Presidentin mukaan neuvotteluissa on pidettävä huolta, että kaupasta hyötyvät myös pienet yritykset ja kaikki kansalaisryhmät.

”Osa kansalaisten huolista on oikeutettuja kummallakin puolella Atlanttia. Lisääntyvä kauppa voi kuitenkin tuoda kasvua ja miljoonia uusia työpaikkoja.”

”Vapaudella on hintansa”

Obama tapasi keskiviikkona pikaisesti Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan **Herman Van Rompuyn** sekä EU-komission puheenjohtajan **Jose Manuel Barroson**.

Johtajat korostivat EU-maiden ja Yhdysvaltojen yhteistä linjaa Ukrainan kriisissä ja Venäjän vastaisissa pakotteissa.

”Lähetämme Venäjälle selvän viestin, ettei näin voi toimia kansainvälisissä suhteissa”, Barroso painotti.

USA:n presidentin mukaan maailma on turvallisempi paikka, kun Yhdysvallat ja Eurooppa pitävät yhtä ja puolustavat arvojaan. Obama vakuutti, että sotilasliitto Nato auttaa tarvittaessa kaikkia jäsenmaitaan. Hän vaati myös eurooppalaisilta Nato-mailta lisäpanostuksia puolustukseen.

”Ukraina osoittaa, että vapaudella on hintansa. Yhteisessä puolustuksessa jokaisen on tehtävä oma osansa.”

Obama lupasi vapaakauppasopimuksen tuovan helpotuksia amerikkalaisen nesteytetyn maakaasuun vientiin Eurooppaan. Vientilisenssejä on jo nyt myönnetty runsaasti, mutta kaasu päätyy yleisille maailmanmarkkinoille.

”Tuonti Yhdysvalloista on yksi vaihtoehto, mutta EU:n pitäisi tutkia myös omia mahdollisuuksiaan vähentää energiariippuvuuttaan.”

NIKLAS HOLMBERG

UUTISTAUSTA

Venäjän investoinneissa ja liikesuhteissa Bangladeshin riski

EU:ssa pohditaan, kannattaako uhkauksia annostella kauhalla vai lusikalla

BRYSSEL (MT)
Euroopan energiaomavaraisuuden lisääminen kiinnostaa nyt kaikkia. Krimin kriisi on kirkastanut asian Brysselissä.

”Meidän pitää lopettaa energian tuominen Venäjältä mahdollisimman pian”, vaati EPP:n europarlamentaarikko, Puolan entinen pääministeri **Jerzy Buzek** keskiviikkona Euroopan parlamentin toimittajaseminaarissa Brysselissä.

Myös Cambridgen yliopiston historian professori **Brendan Simms** sanoi, että Euroopan energia pitäisi hankkia muualta kuin Venäjältä, kunnes Krimin niemimaa on saatu takaisin Ukrainalle.

Unionin jäsenyys esille

Liiketoimissa Venäjällä voi myös menettää kaiken, mikä on Buzekin mukaan unohtunut.

”Investoinnit ja liikesuhteet Venäjän kanssa ovat yhtä riskialttiita kuin Bangladeshin, Venezuelan, Kenian tai Tansanian kanssa.”

Venäjän vakaus puolestaan on Buzekista Pakistanin luokkaa.

Euroopan parlamentin entisen puhemiehen mukaan Ukrainaa tulee tukea, samalla kun vaaditaan pikaisia uudistuksia. Myös maan EU-jäsenyydestä on keskusteltava. ”Mantereen vakauden puolesta pitää taistella.”

”Kauppa ja investoinnit jäihin”

Euroopan unionin asettamat pakotteet eivät ole vielä vaikuttaneet Venäjän talouteen. Krimin kriisin synnyttämä epävarmuus ei ole myöskään juuri vaikuttanut Euroopan talouteen. Se voi kuitenkin uhata orastavaa talouskasvua.

EU-tasolla ei haittaisi, vaikka kauppa Venäjän kanssa loppuisi kokonaan. Esimerkiksi Suomelle se kuitenkin on tärkeää.

Buzekin mukaan nykyiset Venäjän vastaiset pakotteet ovat tärkeitä, vaikka ne eivät toimisikaan halutulla tavalla. ”Ne viestivät, että EU ei salli kansainvälisen oikeuden rikkomista.”

Talouspakotteita hän kuitenkin välttäisi, sillä ne tekevät vahinkoa myös EU-maissa.

Simms puolestaan esitti keskiviikkona, että kauppa ja investoinnit Venäjän kanssa tulisi laittaa jäihin.

Keisarikunnasta liittovaltioksi

Krimin kriisi on Simmsin mukaan selvittänyt Euroopan päätä. On herätty siihen, ettei EU voi taata Baltian maiden turvallisuutta.

”EU ei ole oikea unioni”, Simms sanoo, ja ehdottaa malliksi liittovaltiota.

Unioni muistuttaa nyt pyhää saksalaisroomalaista keisarikuntaa. Ongelmatkin ovat samoja: päätöksenteko on hidasta, jäsenet ovat erimielisiä, on liikaa konsultointia.

Simmsin mukaan tämä näkyy Krimin kriisissä. ”Itäeurooppalaiset ovat vedonneet Brysseliin turhaan.”

Anglo-amerikkalaistyyppisellä liittovaltiolla yhteisine velkoineen ja puolustuksineen olisi sitkeyttä ulkoista uhkaa vastaan ja kasassa pysymiseen. Simmsin mukaan kaikki alueet saisivat siinä äänensä yhtäläisesti kuuluviin.

Ei lyödä pesäpallomailalla

Kehuja EU saa kriisinhoidosta EPP:n europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäiseltä** (kok.). Hänestä uhkaukset toimivat parhaiten, kun ne ovat takaraivossa.

”Uhkauksia kannattaa tirautella pikkuhiljaa. EU on toiminut aika fiksusti. Ei heti oteta pesäpallomailaa ja hutkaista sillä”, hän sanoi tiistaina.

Pietikäinen muistutti, että kun otetaan pieniä askeleita, toisella osapuolella on mahdollisuus tulla neuvottelupöytään.

PAULA LIESMÄKI
on MT:n toimittaja.

paula.liesmaki@mt1.fi